

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/10/2016
Identifikačné číslo spisu:	8811203797
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8811203797.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: BYTERM, s. r. o., Vranov nad Topľou, Sídliisko I. 1008, IČO: 31 668 879, zast. JUDr. Miloš Kaščák, advokát, Vranov nad Topľou, Kalinčiakova 10, IČO: 36 588 041, proti odporcovi: Mesto Vranov nad Topľou, Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 87/1, IČO: 00 332 933, zast. JUDr. Michal Plenta, advokát, Vranov nad Topľou, Sídliisko Okulka 19/42, o zaplatenie sumy 9.163,51 eur s prísl., vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 5Cob/39/2016, o vylúčenie sudcu Krajského súdu v Prešove JUDr. Petra Šama z prejednávania a rozhodovania veci, takto

rozhodol:

Sudcu Krajského súdu v Prešove JUDr. Peter Šamo **n i e j e v y l ú č e n ý** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 5Cob/39/2016.

Odôvodnenie

Predsedníčka Krajského súdu v Prešove predložila vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 5Cob/39/2016 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako súdu nadriadenému podľa ust. § 15 ods. 1, vety štvrtej a § 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“) na rozhodnutie o vylúčení sudcu Krajského súdu v Prešove JUDr. Petra Šama z prejednávania a rozhodovania uvedenej veci. Z obsahu vyjadrenia sudcu JUDr. Petra Šama vyplýva, že dôvodom na jeho vylúčenie má byť okolnosť, že vo veci na súde prvého stupňa rozhodla jeho dcéra F. V. W., pričom na odvolacom súde predmetná vec napadla do senátu 5Cob, ktorého je členom, čo môže viesť k záveru o jeho zaujatosti pri rozhodovaní predmetnej veci. Samotná predsedníčka súdu takýto dôvod nepovažuje za dostačujúci pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetnej odvolacej veci, keďže sa nejedná o dôvod predpokladaný v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p., a teda s vylúčením sudcu nesúhlasí a vec predkladá najvyššiemu súdu na rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený Krajskému súdu v Prešove (ust. § 16 ods. 1 O. s. p.), posudzoval opodstatnenosť dôvodu, pre ktorý by mal byť sudca JUDr. Peter Šamo vylúčený z prejednávania a rozhodovania predmetnej odvolacej veci.

Podľa ust. § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so

zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa ust. § 15 ods. 1 O. s. p. ak sa sudca dozvie o skutočnostiach pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí podľa osobitného predpisu. Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Cieľom ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. je zabezpečiť nestranné a spravodlivé rozhodnutie veci a predísť tak neobjektívnemu rozhodovaniu. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu k účastníkom konania alebo k ich zástupcom (ide o vzťah majúci charakter rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu /pozitívneho alebo negatívneho/) alebo vzťah sudcu k veci (o takýto vzťah ide napríklad vtedy, ak je sudca účastníkom, resp. vedľajším účastníkom konania alebo má osobný záujem na určitom výsledku konania). Zákon zakladá vylúčenie sudcu na existencii zákonného dôvodu vymedzeného takými konkrétnymi označenými a zistenými skutočnosťami, vo svetle ktorých sa javí sudcova nezaujatosť pochybnou. Vylučuje sa tým subjektívny pohľad na vylúčenie sudcu.

Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti alebo necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Existencia nestrannosti sa určuje podľa subjektívneho hľadiska, t. j. na základe osobného presvedčenia a správania sudcu v danej veci, ako aj podľa hľadiska objektívneho, t.j. zistením, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 16/00). K vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania konkrétnej veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k účastníkom alebo k ich zástupcom alebo k veci dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II.ÚS 105/01, Sbírka nálezu a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nálezh. č. 98, str. 11).

Zároveň je potrebné poukázať aj na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa ust. § 14 ods. 1 O. s. p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Sudcu možno preto vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré celkom zjavne bránia sudcovi rozhodnúť vec v súlade so zákonom, nezaujate a spravodlivo. Dôvodmi pre vylúčenie sudcu z prejednávania veci sú preto len konkrétne skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na zabezpečenie objektivity súdneho konania a nestrannosť sudcu v konaní. Subjektívne hľadisko sudcu, prípadne aj účastníkov konania je síce podnetom pre rozhodovanie o prípadnej zaujatosti, avšak pri rozhodovaní o tejto otázke je nutné vychádzať výlučne z objektívneho hľadiska nestrannosti, na základe ktorého možno mať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu za to, že sudca by mohol byť zaujatý. K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci preto môže dôjsť až vtedy, ak je bez akýchkoľvek pochybností evidentné, že napriek zákonom stanovenej povinnosti rozhodovať nestranne a nezávisle, sudca v konkrétnej veci tak konať nebude schopný.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. vyplývajú zákonné dôvody pre vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci (vzťah sudcu k veci, účastníkom alebo ich zástupcom). Okolnosť, že predmetnú právnu vec rozhodla na súde prvého stupňa samosudkyňa F. V. W., ktorá je dcérou sudcu Krajského súdu v Prešove JUDr. Petra Šama, ktorý ako člen trojčlenného odvolacieho senátu má predmetnú právnu vec prejsť a rozhodnúť na Krajskom súde v Prešove, podľa názoru nadriadeného súdu, nepredstavuje bez uvedenia ďalších konkrétnych súvislostí dôvod na vylúčenie JUDr. Petra Šamu z prejednávania a rozhodovania predmetnej odvolacej veci, pretože táto okolnosť nepredstavuje zákonný dôvod na vylúčenie sudcu v zmysle ust. § 14 ods. 1 O. s. p.

Sudca musí svoju funkciu vykonávať profesionálne a práve jeho osobnosť musí byť zárukou toho, že

vec prejedná a rozhodne v súlade so zákonom, objektívne, nezaujate (nezávisle a nestranne) a spravodlivo. V tomto smere NS SR poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. III.ÚS 47/05, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, tzn. že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci“.

Po oboznámení sa s vyjadrením sudcu JUDr. Petra Šama a stanoviskom predsedníčky Krajského súdu v Prešove k tomuto vyjadreniu a ich posúdení Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že v posudzovanej veci nebol zistený zákonný dôvod v zmysle ust. § 14 ods. 1 O. s. p. na vylúčenie vyššie menovaného sudcu z z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 5Cob/39/2016. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcu JUDr. Petra Šama nevylúčil z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.